

2014-09-19

Ert dnr
S2014/5195/PBB

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad
Kerstin Blom Bokliden

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Förslag till förordning om riktvärden för trafikbuller

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting

- anser att förslaget har en god intention, men en rad ändringar behöver göras innan förordningen kan fungera i praktiken enligt intentionen
- anser att definitionen av ekvivalent ljudnivå måste förtydligas så att det framkommer hur bakgrundsnivåer, så kallat bullerregn, ska hanteras
- anser att definitionen av uteplats måste förtydligas så att balkonger inte inräknas, att minst en uteplats klarar nivåerna samt att det är omgivningsbuller som avses
- anser att den föreslagna definitionen av bostadsrum inte ska vara med i förordningen
- menar att regeringen måste utveckla hur man ser på att ljudnivåerna är att betrakta som riktvärden som inte bör överskridas
- anser att uttrycket ”en bostadsbyggnad som är avsedd för studenter vid universitet eller högskolor” ska definieras
- anser att punkt 1 i 2 kap § 2 ska strykas så att ”en hel sida” måste klara 55 dBA tas bort
- anser att ”vid fasad” ska ändras och istället betyda ”vid fönster”
- anser att krav vid ombyggnation i andra stycket 2 kap § 2 ska tas bort
- anser att sista stycket 2 kap § 2 måste förtydligas med avseende på den tidpunkt då trafiken anses vara mest intensiv
- anser att förtydliganden måste göras vad gäller beräkningar för framtida trafik
- anser att maxvärdena från flygtrafik ska kunna överskridas nattetid om inomhusvärdena klaras

Sveriges Kommuner och Landstings synpunkter

Förbundets synpunkter generellt

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) är positivt till att riktvärden föreslås i en förordningstext vilket kommer att underlätta och effektivisera framför allt planprocessen men även miljötillsynen. Det är viktigt att få riktvärden i en förordning och på så sätt få ett mer likvärdigt regelverk och bedömning i hela landet. Regelverket blir mer transparent och förutsägbart och underlättar för alla aktörer i bostadsbyggandet. SKL menar att även industribuller borde hanterats i förordningstexten. Sveriges Kommuner och Landsting anser att stora ändringar måste till och kan därför inte fullt ut tillstyrka det förslag som nu föreligger.

Att riktvärdet föreslås bli 60 dBA dygnsekvivalent nivå är en lindring jämfört med dagens riktvärde på 55 dBA. Istället betonas uteplatsens betydelse samt anpassade lägenhetslösningar då nivån på trafiksidan överskrider 60 dBA. Nivån skapar en större legitimitet åt tillämpningen av riktvärdet genom att mindre fokusera på den mest exponerade sidan vid nybyggda hus och istället skapa goda miljöer vid uteplats. SKL anser att förändringen är positiv då nivån 55 dBA från trafik är ett strängt krav och som heller inte är rimligt att ha som riktvärde i större städer och tätorter.

Sveriges Kommuner och Landsting ställer sig bakom att de ljudnivåer som föreslås är att betrakta som värden som bör klaras men att det inte är några absoluta värden. I varje enskilt ärende ska helheten bedömas och väl avvägda avsteg kunna göras från riktvärdena om så är motiverat. Riktvärden tenderar dock att uppfattas som absoluta tal. Ett förtydligande till hur riktvärdena är att betrakta från regeringens sida behövs.

Sveriges Kommuner och Landsting tycker att det är bra att regeringen föreslår en hög ambition vad gäller ljudnivåer på uteplats. Men bakgrundsnivåerna i storstäderna gör att det kan finnas för få platser i städerna som klarar den låga nivån. Det finns därmed en farhåga att uteplatser inte kommer att anordnas i den omfattning som sker idag då det är omöjligt att klara 50 dBA. Kraven borde kunna formuleras på annat sätt så det uppmuntrar till att ordna uteplatser. Flertalet boende skulle sannolikt ha glädje av sådana även om de inte uppfyller förslagets riktvärde.

Sveriges Kommuner och Landsting anser att det är bra att inomhusmiljön värnas och att kraven på god ljudmiljö inomhus oförändrat finns kvar i Boverkets byggregler och i Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus.

Sveriges Kommuner och Landsting menar att det är viktigt att få fram bostäder till studerande och anser att undantag från riktvärdet därför kan accepteras. Tanken är inte att människor långvarigt ska bo i en studentlägenhet. SKL vill lyfta problematiken kring planläggning av studentbostäder då man inte i en detaljplan kan reglera hur utnyttjning av bostäder sker. Det kan innebära att planprocessen kompliceras när man har olika bullerkrav för olika typer av bostäder eftersom planförutsättningarna blir olika.

Möjligheten att få någonstans att bo för studenterna uppväger nackdelen att det kan vara en ljudnivå upp till 65 dBA utanför fönstret.

Sveriges Kommuner och Landsting menar att det är angeläget att riktvärden för industribuller beslutas samtidigt som riktvärden för trafikbuller. Riktvärden för industribuller måste finnas på förordningsnivå och inte vara föreskrifter eller allmänna råd från en myndighet.

Förtydligande av definitioner

Sveriges Kommuner och Landsting menar att begreppet uteplats måste förtydligas. Det måste framkomma att det inte innefattar balkonger, altaner etc. Det framkommer inte av författningstexten i 2 kap 1 § första stycket punkt 2 om det avser alla balkonger och uteplatser vid en byggnad eller om det räcker att en av dem klarar riktvärdet. Om det senare är avsikten borde formuleringen ändras till att ljudnivån bör uppnås vid *minst* en av uteplatserna. Vidare menar SKL att det är oklart om det endast är buller från spårtrafik och vägar som ska beräknas vid uteplatsen eller om hänsyn även ska tas till buller från flyg- och industriell verksamhet. I de bedömningar som ska göras enligt kommande krav i plan- och bygglagen ska hänsyn tas till omgivningsbuller. Omgivningsbuller är ett bredare begrepp och innefattar även buller från industriella anläggningar och flyget. Detta måste förtydligas.

Sveriges Kommuner och Landsting menar att definition av bostadsrum inte hör hemma i en förordningstext. Den bör strykas. Så som det nu står är definitionen inte heltäckande och kan innebära begränsningar av bostadsutformningen som i sin tur är motstridigt med förordningens syfte.

I den föreslagna bestämmelsen i 2 kap 2 § menar SKL att första stycket punkt 1 ska strykas. Kraven i punkt två är tillräckliga. Krav på att en hel sida ska klara 55 dBA kan försvåra planeringsprocessen. Sveriges Kommuner och Landsting anser att begreppet ”vid fasad” ska ändras och istället beräkna utomhusvärdena ”vid fönster”. Möjligheterna att öppna fönster utan att bli störd av trafikbuller är viktigt. Detta kan i vissa fall uppnås med utskjutande burspråk eller andra tekniska lösningar. SKL anser att det är viktigt att förordningstexten inte reglerar placering och utformning av byggnader utan bullersituationen vid fönster. I andra stycket samma paragraf preciseras krav vid ombyggnad eller ändrad användning av byggnader. Förutsättningar vid ombyggnation är ofta låsta. SKL menar därför att det inte är lämpligt att förordningen även omfattar ombyggnad av befintliga bostadshus.

I stycke tre samma paragraf framkommer inte hur den timme som trafiken är mest intensiv ska definieras. I 2 kap § 3 framkommer inte heller någon tidsaspekt då hänsyn ska tas i beräkning av buller till framtida trafik. Det är redan idag kontroversiellt hur man ska se på saken och ett förtydligande från regeringens sida vore därför önskvärt. Det måste framgå att det är kommande buller som är känt eller planerat vid ett visst tillfälle.

Undantag för överskridande nattetid vid uteplats

Sveriges Kommuner och Landsting anser att maxvärdet från flygtrafik ska kunna överskridas nattetid om inomhusvärdena klaras. Om inomhusvärdena klaras behöver antalet överskridande inte begränsas. Förbundet menar att punkt 2 i 3 kap 2 § därför ska strykas. Skälet till att maximalbullernivån 70 dBA kan ha acceptans för tre överträdelser per natt en gång sattes för utomhusbuller nattetid var för att uppnå en acceptabel inomhusnivå. Det behövs inte idag. Det regleras på annat sätt vid nybyggnation. Det framkommer inte heller i förordningstexten hur buller från helikopterplattor ska betraktas. Det är svårt att förutse hur många flygpassager som kommer att utföras. Det finns en risk att de större sjukhusen inte kommer att klara riktvärdena för maximalnivåer. I dessa fall måste värdena verkligen tolkas som riktvärde och inte något annat.

Sveriges Kommuner och Landsting

Anders Knape
Ordförande

Särskilt yttrande lämnades från Vänsterpartiet, bilaga.

Styrelsen
2014-09-19

Särskilt yttrande från Vänsterpartiet

Förslag till förordning om riktvärden för trafikbuller

Vänsterpartiet anser att bostadsbristen inte kan lösas genom kortsiktiga förslag och sänkt standard.

Det är fel att anta att bostäder för studenter kan byggas med lägre krav, Studenter idag är inte en homogen grupp, unga familjer med små barn är inte ovanligt och dessutom befinner sig studenter i sin miljö mellan 3-7 år idag.